

Behovs och riskanalys för behörighetstilldelning - Direktiv. Hälsa och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte	1
2.	Allmänt	1
3.	Ansvar och roller	2
3.1.	Hälso- och sjukvårdsdirektör	2
3.2.	Informationssäkerhetsenheten	2
3.3.	Vårdgivaren	2
3.4.	Verksamhetschef	2
4.	Beskrivning	2
4.1.	Avvägning av behov och risk	3
4.1.1.	Förteckning behörigheter	3
4.1.2.	Borttagning av behörigheter	3
5.	Kommunikation och implementering	3
6.	Dokumentinformation	3
7.	Referenser	4

1. Syfte

Detta dokument syftar till att ge tydliga direktiv inför behörighetstilldelning i system som hanterar patientuppgifter så att bedömningarna sker enhetligt inom Region Gävleborg inom samtliga verksamheter som har åtkomst till patientinformation.

2. Allmänt

Behovs- och riskanalyser ska ligga till grund för bland annat behörighetstilldelning och är av väsentlig betydelse för att uppgifter om enskilda och deras hälsotillstånd ska skyddas och den personliga integriteten upprätthållas.

En vårdgivare ska begränsa en användares behörigheter till vad som behövs för att användaren ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter inom Hälsa och sjukvården och till vad som är nödvändigt för att ge en god och säker vård.

Behovs- och riskanalyser för behörighetstilldelning har en avgörande betydelse för en väl avvägd behörighetstilldelning. Om en vårdgivare inte har genomfört dessa analyser före tilldelningen av behörigheter, riskerar vårdgivaren att ha en alltför vidsträckt och grovmaskig eller till och med felaktig behörighetstilldelning, vilket leder till en obefogad spridning av patientuppgifter.

Det uttryckliga kravet på att vårdgivaren ska tilldela varje användare en individuell behörighet för åtkomst till patientuppgifter och att det ska föregås av en behovs- och riskanalys återfinns i 4 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2016:40).

3. Ansvar och roller

3.1. Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Hälsa- och sjukvårdsdirektör ska årligen eller vid behov fastställa detta dokument.

3.2. Informationssäkerhetsenheten

Informationssäkerhetsenheten ska årligen eller vid behov revidera detta dokument och ge stöd till verksamhetschefer vid genomförande av behovs- och riskanalyser.

3.3. Vårdgivaren

Vårdgivare, det vill säga Hälsa och sjukvårdsnämnden, ansvarar för att varje användare tilldelas en individuell behörighet för åtkomst till patientuppgifter och att detta ska föregås av en behovs- och riskanalys för behörighetstilldelning.

3.4. Verksamhetschef

Verksamhetschefen ansvarar för att utifrån detta dokument genomföra behovs- och riskanalys för behörighetstilldelning för medarbetarna inom den egna verksamheten och för de som arbetar på uppdrag av verksamhetschefen.

Verksamhetschef ansvarar också för att fastställa behovs- och riskanalysen samt informera IT-förvaltningen om senaste gällande version.

4. Beskrivning

Det är inte tillåtet att ge vårdpersonal tillgång till all information i vårdinformationssystemen utan behörigheten ska baseras på det behov som varje yrkeskategori har i respektive verksamhet. Omfattningen av behörigheten ska baseras på en behovs- och riskanalys för behörighetstilldelning utifrån verksamhetens uppdrag. Resultat ligger sedan till grund för den behörighetsprofil som används vid tilldelning av behörigheter för medarbetare inom verksamheten.

Behovs- och riskanalysens sex grundläggande steg.

1. Analysera och fastställ verksamhetens behov
2. Identifiera och analysera riskerna för enskildas personliga integritet
3. Identifiera och vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att minska riskerna
4. Fastställ, utifrån analyserna, en behörighetsstruktur som stödjer behoven och minimerar riskerna
5. Dokumentera samtliga steg
6. Se kontinuerligt över behörighetsstrukturen och vilka åtgärder som är lämpliga för att minska riskerna.

4.1. Avvägning av behov och risk

Behörigheten ska motsvara det faktiska behovet och ska därmed varken vara för snäv vilket kan medföra patientsäkerhetsrisker eller för vid vilket kan innebära att patientens integritet påverkas negativt.

Vid tilldelning av behörighet ska en avvägning göras mellan medarbetarens behov av informationen för att kunna utföra sitt arbete och de risker, enligt nedan, som behörigheten medför.

En för vid/generös behörighet kan leda till konsekvenser som:

- obefogad spridning av patientuppgifter
- förlorad riktighet i form av felaktig radering eller förändring av information

En för snäv behörighet kan innebära att användaren inte kan utföra sina arbetsuppgifter vilket medföra risker gällande patientsäkerheten.

4.1.1. Förteckning behörigheter

Respektive verksamhets behörigheter till IT-stöd innehållande patientuppgifter förtecknas och godkänns av verksamhetschefen i ledningssystemet Platina enligt [Behovs- och riskanalys för behörighetstilldelning - rutin](#). Medarbetarnas behov av behörighet ska omprövas årligen i Platina. Vid en förändrad bedömning av behov eller risk ska förteckningen uppdateras så att den alltid innehåller aktuell bild.

4.1.2. Borttagning av behörigheter

I behörighetstilldelningen ingår även borttagning av behörigheter. Borttagning ska ske så snart behörigheten inte längre är nödvändig och syftar till att behörigheten ska motsvara det faktiska behovet.

5. Kommunikation och implementering

Detta dokument implementeras i samband med obligatorisk interaktiv utbildning om säker journalhantering samt publiceras på Plexus. Samtliga verksamhetschefer får stöd av informationssäkerhetsenheten vid framtagande av behovs- och riskanalys för behörighetstilldelning.

6. Dokumentinformation

Detta dokument är framtaget av informationssäkerhetsenheten med stöd av IT-förvaltningen, representanter från Hälso- och sjukvården och juridikavdelningen. Dokumentet är framtaget enligt Integritetsskyddsmyndighetens vägledning.

7. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Behovs- och riskanalys för behörighetstilldelning - rutin	Platina
Behovs och riskanalys för behörighetstilldelning - behörighetstilldelning vårdgivarnivå. Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg	Platina
Behovs och riskanalys för behörighetstilldelning - Mall. Hälsa och sjukvård Region Gävleborg	Platina
Patientdatalag (2008:355)	Riskdagen.se
Behovs- och riskanalys inom hälsa och sjukvården – en vägledning	imy.se
HSLF-FS 2016:40 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om journalföring och behandling av personuppgifter i hälsa- och sjukvården	Socialstyrelsen.se

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet